

Områdesstrategi för Pedagogiskt arbete 2024

Summering

I den externa granskningen av området 'Pedagogiskt arbete' som genomfördes 2022 kom bedömaregruppen fram till att området omfattar en bred och inkluderade forskningsverksamhet. Samtidigt påpekades vikten av att verksamheten både säkerställer och vidareutvecklar 1) en tydlig och transparent kollegial struktur som regelbundet genomlyser forskningskvalitet, 2) spetsforskning, samt också tillskjuter 3) adekvata resurser för vidare utveckling av områdets forskningskvalitet. Under hösten 2022 formuleras en handlingsplan utifrån bedömaregruppens synpunkter vilken innehåller strategier och mål med syfte att svara på bedömaregruppens konstruktiva kritik. Strax efter att handlingsplanen godkänts av nämnden påbörjas emellertid ett större omställningsarbete på institutionen (där området är placerat) för att ekonomiskt balansera verksamheten. Detta omställningsarbete har stoppat upp uppföljningen av handlingsplanen och de brister som pekades av granskningsgruppen har inte kunnat åtgärdas. Samtidigt har forskargruppernas arbete fortgått och det pågår idag ett intensivt arbete med både ansökningar om externa bidrag och publikationer. För 2024 är målet med forskningsverksamheten att återigen uppta arbetet med att åtgärda de brister som lyftes i den externa granskningen. Målet är också att se över forskargruppernas verksamhet och diskutera utvecklingspotential, liksom att skapa förutsättningar att utöka antal ansökningar om externa forskningsmedel. Inom kollegiet påpekas vikten av att säkerställa kompetensförsörjningen till framför allt ämnesdidaktisk- och barn och ungdomsforskning. Utöver det är målet att arbeta mot examensrättigheter för forskarutbildning.

Prioriterat forskningsområde

Pedagogiskt arbete

Forskningsprofil

Institutionen för pedagogiskt arbete (IPA) på Högskolan i Borås bedriver sin huvudsakliga forskningsverksamhet inom det prioriterade forskningsområdet 'Pedagogiskt arbete'. Området är en del av ett fält som nationellt ofta refereras till som Utbildningsvetenskap och som ramar in högskolans lärarutbildning, fortbildning och pedagogiska forskning. Fältet består av inre spänningar som bottnar i olika syn på läraryrkets behov och ämnestraditioner, men också av en stark statlig styrning. Nationellt innehåller fältet universitetets största utbildningsuppdrag: lärarutbildningen, men har samtidigt förhållandevis få disputerade forskare.

Frågan om antal disputerade forskare lyfts också fram i en nyligen genomförd extern kvalitetsgranskning av området Pedagogiskt arbete. På Högskolan i Borås genomförs externa kvalitetsgranskningar av varje prioriterat forskningsområde i återkommande 6 års cykler. Noga utvalda externa bedömare bjuds in och tar del av en större självvärdering (i rapportform) men också beskrivningar av forskningsverksamhetens struktur samt olika kvalitetsmått (som publikationsmönster och externa bidrag). Bedömarna genomför också en 'audit' där ansvariga för forskningsstrategiska frågor och forskargrupsledare bjuds in och intervjuas.

I bedömarnas rapport (Dnr 396-23) från hösten 2022 framkommer att området visserligen ses som ett brett tvärvetenskapligt område på högskolan, nära knutet till lärarutbildningens behov av vetenskapligt grundad kunskap, men också onödigt disparat och med brist på enhetliga mål. Bedömarna pekar på att området saknar en transparent struktur för forskningskvalitet där kollegiet ingår samt att det saknas resurser för forskning, inte bara via extern och intern tilldelning av medel utan också via en adekvat kompetensbas av seniora forskare. I rapporten nämns särskilt forskargrupperna ECE (Early Childhood Education) och SONOMA (Ämnesdidaktiska forskargruppen för SO, NO och matematik) som vetenskapligt bräckliga, även om bedömarna ser positivt på de satsningar som är lovade under 2023. Den externa bedömningen ska i enlighet med högskolans kvalitetssystem för forskning resultera i en handlingsplan vilken också färdigställs under senhösten 2022. Handlingsplanen presenteras för högskolans Forsknings och Utbildningsnämnd i december samma år.

Idag vet vi att handlingsplanen har pausats på grund av ett ekonomiskt underskott och ett omfattande omställningsarbete. Under 2024 kommer de två forskargrupper som särskilt omnämns

av den externa bedömargruppen som 'i behov av utveckling' relativt syftet att stärka området pedagogiskt arbete att särskilt drabbas av planerade nedskärningar. Samtidigt har inte heller tidigare utlovade förstärkningar av professor- och docentkompetensen genomförts.

Av en intern riskanalys, som områdesföreträdaren genomförde under hösten 2023 framgår också att forskargruppernas ledare ser mörkt på framtiden. De hänvisar till att bristande resurser för forskningsstrategiskt arbete kommer att påverka kvaliteten i verksamheten som helhet, med följden att både utbildning och forskning drabbas hårt. De problem som bedömargruppen av den externa granskningen pekade ut kommer inte heller kunna åtgärdas under 2024, utan tvärtom finns en risk att aktuella men också nya problem blir påtagliga. Forskargrupsledarna pekar också på att omställningen, som ska resultera i en substantiell personalnedskärning, kommer att påverka forskares möjlighet att forska. Om forskares möjligheter att forska minskar kommer det innebära att utbildningarnas examenstillstånd hotas. Utan forskningsverksamhet får högskolan svårt att rekrytera adekvat kompetens till områdets utbildningsuppdrag men brist på forskning påverkar också den innehållsliga kvaliteten i läraryrket och kurser.

Det finns dock ljuspunkter inom området som gör att kollegiet på IPA delvis kan arbeta vidare med målet att uppnå en komplett akademisk miljö. Institutionens forskare har varit relativt gynnsamma i fördelning av externa medel under 2023. Andel publikationer var också högre 2023 än på flera år, vilket påverkar tilldelning av forskningsanslag för 2024. Under våren 2023 tilldelas området också projektmedel som syftar till att skapa förutsättningar för en ansökan om examensrätt på forskarnivå. Projektet, som går under namnet YPS (Yrkeskunskap och professioner i välfärdssamhället), är tänkt att förstärka området genom samverkan med forskare från områden som socialt arbete, informatik, företagsekonomi, vårdvetenskap och polisiärt arbete. Under våren 2024 är målet att kollegialt ytterligare förankra tanken med YPS och diskutera förslag om ett eventuellt nytt områdesnamn samt ett nytt tvärvetenskapligt forskningsämne.

Det pågår också fortsatt flera samarbeten via forskarskolor som SPETS eller CuEEd-LL. SPETS (Studies in professional education and training for society) är en forskarskola i samverkan med Lunds universitet, Chalmers tekniska högskola och Malmö universitet och som omfattar totalt 7 doktorander. Via Högskolan i Jönköping sker samarbete i CuEEd-LL (forskarskola mot språk och litteratur) som är en forskarskola i samverkan mellan Högskolan i Jönköping, Stockholms

universitet, Göteborgs universitet och Umeå universitet, men också via den reguljära forskarutbildningen i pedagogik (totalt fyra doktorander). Högskolan har också ett samarbete med CUL och Göteborgs universitet inom vilken området och institutionen finansierar fem doktorander.

Forskningskultur, resurser och behov

Som nämns ovan består området Pedagogiskt arbete idag av ca 90 medarbetare varav ungefär hälften är disputerad personal med bas i ämnet. Resterande drygt 45 personer är antingen adjunkter som i huvudsak undervisar, eller disputerad personal i andra ämnen än pedagogiskt arbete (el motsvarande), såsom historia, litteraturvetenskap, matematik, biologi eller fysik. Av 12 doktorander är 5 antagna på heltid inom utbildningsvetenskap eller pedagogik, medan 7 är antagna på halvtid inom pedagogiskt arbete eller pedagogik. Samtliga doktorander är anställda på Institutionen för pedagogiskt arbete vid Högskolan i Borås, men är antagna mot Lunds, Jönköpings eller Göteborgs forskarutbildningar. Att området kan beskrivas som disparat relativ verksamhetens utbildningsuppdrag och relativt personalens kompetens och intressen är inte ett problem i sig. Dynamiken mellan ämnen och kompetens kan skapa en intressant och utvecklande tvärvetenskaplig miljö, men ställer också krav på hur en sådan dynamik eller samverkan ska utgöra gemensam bas. Flertalet forskare inom området är inriktade på den allmänna vetenskapliga grunden för pedagogiskt arbete via utbildningsvetenskapens kärnfrågor, medan mindre grupperingar arbetar med ämnesdidaktiska specialiseringar (språkdidaktik, svenska som andraspråk, religionsdidaktik, naturvetenskapens didaktik osv.).

Idag spelar också forskningsrådet på IPA en viktig roll för en gemensam kollegial identitet. Forskningsrådet inbegriper representanter från samtliga personalkategorier för att skapa en bred kollegial förankring. Genom en samordnande så kallad områdesföreträdare ska området också ledas relativt forskning, utbildning och samverkan. Forskningsarbetet bedrivs i huvudsak inom fem forskargrupper: HUPP (Högre utbildning, politik och profession), JEDi (Justice, Education & Didactics), SONOMA (SO, NO och Matematikämnenas didaktik), SPLITT (Språk och Litteraturredidaktik) samt ECE (Early Childhood Education). Grupperna har skilda innehållsliga inriktningar liksom sammansättning av personalgrupper, struktur och mål. Generellt arbetar grupperna brett med regelbundna seminarier som tillsammans inbegriper hela institutionens personal. Samtliga grupper har fler än 12 medlemmar varav en grupp har fler än 30. Samtliga grupper har också flera medlemmar som samtidigt är medlem i en annan forskargrupp. En av

grupperna har en högre andel adjunkter än disputerad personal, vilket påverkar gruppens arbete. Följaktligen har också några grupper fler aktiva professorer och docenter än övriga grupper. Resursfördelningen mellan grupperna förklarar också skillnader i publiceringsmönster.

Enligt DIVA publicerar forskargrupperna gemensamt 113 artiklar, proceedings, böcker, populärkultur och konferensbidrag under 2023. Av dessa stod ECE för totalt 12, Hupp för 38, JEDi 25, SONOMA 18 och SPLITT 20. Att Hupp och JEDi publicerar mer än övriga under 2023 är delvis ett utslag av gruppernas storlek samt tillgång på senior arbetskraft (dvs docenter och professorer). Att ECE, som är en relativt stor grupp forskare publicerar mindre än övriga beror på att gruppen till största del består av adjunkter. Arbetet i gruppen blir med den kompetensinriktningen delvis annan. Gruppernas verksamhet kan kort presenteras enligt följande:

Early Childhood Education (ECE)

Forskargruppen har 21 medlemmar (enligt 2023's översikt). Under 2023 var 10 av gruppens medlemmar disputerade lektorer (varav två är docenter) och 11 adjunkter (varav tre är doktorander). Under 2024 går en av docenterna i pension samtidigt som en ny docent ansluter till gruppen. Under delar av 2023 gästades ECE av en gästprofessor.

ECE genomförde under året 10 seminarier med dryga 10 deltagare vid varje arrangerat tillfälle. Därutöver ansvarade ECE-gruppen för ett IPA-övergripande vetenskapligt seminarium. Arbetet i bedrivs i form av arbetande seminarier där manus och forskning läggs fram för diskussion och konstruktiv kritik som ett sätt att stödja varandra och utveckla gruppens sammanlagda vetenskapliga kunskapsbas. Under 2023 inrättades en ny stående punkt på gruppens möten "doktoranderna har ordet" i syfte att utgöra ett stöd för doktoranderna i olika frågor. I övrigt har innehållet i seminarierna anpassats efter gruppens behov och rört b.la. forskningsetik relativt forskningsprojekt och handledning av examensarbeten med anledning av de förändringar som gjorts på området. Därutöver har "lyckosamma" strategier i samband med ansökningar om externa och interna forskningsmedel, publicering av forskningsresultat i vetenskapliga tidskrifter och genomförande av review-uppdrag diskuterats. Tid har också ägnats åt diskussion om IPA:s övergripande forskningsstrategi samt diskussion om forskande deltagares villkor att bedriva forskning i samband med IPA:s pågående omställningsprocess och informationsutbyte kring vad som är på gång inom gruppens forskningsområde.

Gruppen arbetar aktivt med att söka externa medel för forskning. För 2023 har följande ansökningar om bidrag skickats in:

Tablå 1: Översikt 2023, externa och interna ansökningar om bidrag till forskning och utveckling.

Ansökningar om interna projektbidrag		Ansökningar om externa projektbidrag	
Rektorsmedel	3	Bidrag VR	3
*Akademiövergripande	0	Bidrag Forte	0
ULF	3	RJ	0
		**Övriga	1

*Akademiövergripande är projekt som CVS eller tvärvetenskapliga samverkansprojekt.

**Övriga externa projektmedel omfattar stiftelser, institut, kommunfinansierade projekt el liknande.

En vision är att gruppens deltagare även fortsättningsvis på olika sätt ska utgöra ett stöd för varandra när det gäller att planera, genomföra och presentera samt sprida forskningsresultat av hög vetenskaplig relevans för förskolläro- och lärarutbildning samt profession.

Högre utbildning, politik och profession (Hupp)

Gruppen har 19 aktiva medlemmar varav tre adjunkter, tre doktorander, 11 lektorer (varav två är docenter) samt två professorer. Gruppen har utöver dessa medlemmar också tre medlemmar från andra forskargrupper på HB, liksom två internationella gästforskare. Gruppen träffas en gång i månaden och diskuterar manus för publikationer, ansökningar samt olika teman. Deltagarantal per tillfälle ligger på ca 7-10 personer.

Under 2023 har Hupp besökts av docent Marko Turk från University of Applied Sciences in Croatia med syfte att lyfta och problematisera frågor om hur högskolans personal tillgodoses pedagogisk forskning och utveckling, hur relationen högskolepedagogisk utveckling och högskolans vetenskapliga ämnen ser ut också internationellt, samt hur relationen förändras över tid. Under året har forskargruppen också berört utbildningsfilosofiska frågor om praxis i högre utbildning, frågor om genus, makt och policy. Tillsammans med JEDi har forskargruppen också genomfört ett seminarium på tema marknadisering, utbildning och profession, liksom ett seminarium med fokus på lärarutbildningens förändrade landskap.

I september åkte forskargruppen på skrivdagar (10 medlemmar deltog) där flera pågående skrivprojekt diskuterades. Under dagarna påbörjades också arbetet med en debattartikel om

politiska utmaningar för lärarutbildningen som sedan publicerades i DN (oktober, 2023). Utöver dessa aktiviteter har Hupp också genomfört flera seminarier med fokus på meritering, publikationer, ansökningar och konferensdeltagande. Hupps medlemmar har under 2023 sökt medel enligt följande:

Tablå 2: Översikt 2023, externa och interna ansökningar om bidrag till forskning och utveckling.

Ansökningar om interna projektbidrag		Ansökningar om externa projektbidrag	
Rektorsmedel	3	Bidrag VR	5
*Akademiövergripande	2	Bidrag Forte	4
ULF		RJ	1
		**Övriga	3

*Akademiövergripande är projekt som CVS eller tvärvetenskapliga samarbeten.

**Övriga externa projektmedel omfattar stiftelser, kommunfinansierade projekt el liknande.

Under tidig vår 2024 har också flera nya ansökningar om externa medel skickats in bland annat till VR och Forte. Hupp har dessutom involverats i två olika tvärdisciplinära projekt på högskolan. Det ena projektet berör expertkompetens inom it och systemvetenskap, där Hupps deltagare ska bistå med intervjuer och analys. Det andra projektet berör Smart-textiles och simulering i undervisning. I det senare ska Hupps medlemmar bistå med kunskap men också genomföra en mindre studie av hur simuleringsteknik används och vad den får för resultat. Inför 2024 är målet att Hupp ska inkomma med en gemensam publikation inför 5-årsjubileum av tidskriften Journal of Praxis in Higher Education.

Justice, Education and Didactics (JEDi)

Av gruppens 32 medlemmar är huvuddelen lektorer och adjunkter. En av lektorerna är docent. Gruppen består också av en professor och en doktorand.

JEDi's verksamhet omfattar månatliga seminarier där gruppen diskuterar vetenskapliga texter (egna och andras), bistår med kommentarer, gör gemensamma analyser samt planerar konferensbidrag. Gruppen stöttar och uppmärksammar också mastersstudenternas pågående arbete. Därtill planeras vetenskapliga seminarier med externa föreläsare som forskargruppen har ansvar för.

Under 2023 har gruppen publicerat fler artiklar än tidigare år och har också arbetet intensivt med att stötta varandra i publiceringsarbetet. Flera av gruppens medlemmar har också presenterat sitt

arbete på konferenser. Temat för året har varit lärarprofession och fenomenet har analyserats på tre olika sätt. Epistemisk rättvisa har fortsatt varit ett del tema och pedagogiska trendkoncept har varit föremål för granskning. Gruppens egenutvecklade analysverktyg (femstegsmetoden) har återkommande applicerats. Gruppens medlemmar har under 2023 ansökt om medel från Skolforskningsinstitutet.

Tablå 3: Översikt 2023, Externa och interna ansökningar om bidrag till forskning och utveckling.

Ansökningar om interna projektbidrag	Ansökningar om externa projektbidrag
Rektorsmedel *Akademiövergripande ULF	Bidrag VR Bidrag Forte RJ **Övriga 1

*Akademiövergripande är projekt som CVS eller tvärvetenskapliga samarbeten.

**Övriga externa projektmedel omfattar stiftelser, kommun-finansierade projekt el liknande.

Under 2024 planerar JEDi att bearbeta och skicka in ansökningar om externa medel till både Forte och VR. Utöver det planerar gruppen att under 2024 fortsätta applicera gruppens egenutvecklade analysverktyg (femstegsmetoden) på olika typer av empiriskt material och genom det generera gemensamma publikationer.

Språk och litteraturdidaktik (SPLITT)

Forskargruppen SPLITT har 20 medlemmar. En av dessa är professor och tre doktorander anger att de har sin huvudsakliga hemvist i gruppen. Gruppen består också av ungefär lika många lektorer som adjunkter. En av lektorerna är också docent.

SPLITT träffas i huvudsak varannan vecka för att diskutera aktuell forskning om språk och litteratur men också vetenskapliga frågor som syftar till att stärka lärarutbildningens innehåll relativt skola, språk och litteraturdidaktik. Gemensamt beskrivs gruppen ha en stark interdisciplinär teoretisk och metodologisk bas. Gruppen har också flera externt finansierade projekt som behandlas på de gemensamma seminarierna och som lyfter aktuella frågor relativt gruppens tematik.

Under 2023 har gruppen arbetat med erfarenhetsutbyte med nya forskare i gruppen, liksom med flera seminarier med fokus på etik, interventionsstudier och teoretiskt fördjupningsarbete.

Forskargruppen har också bjudit in flera externa forskare för att presentera sin forskning, liksom gett doktorander utrymme att diskutera sina avhandlingsprojekt. Under året har gruppen också lyft frågor meritering samt bistått vid granskning av artiklar mm. Sju ansökningar om externa projektmedel har skickats in under 2023 varav två har genererat medel (som medsökande):

Tablå 4: Översikt 2023, Externa och interna ansökningar om bidrag till forskning och utveckling.

Ansökningar om interna projektbidrag		Ansökningar om externa projektbidrag	
Rektorsmedel	1	Bidrag VR	3
*Akademiövergripande	1	Bidrag Forte	0
ULF		RJ	1
		**Övriga	2

* Akademiövergripande är projekt som CVS eller tvärvetenskapliga samarbeten.

**Övriga externa projektmedel omfattar stiftelser, kommunfinansierade projekt el liknande.

Under 2024 planerar SPLITT att fortsätta att arbeta med att fördjupa sina nätverk och samarbeten. Särskilt planerar gruppen att söka pengar för att åka på en gemensam konferens, SMDI, med utökad workshop för SPLITTs deltagare.

Ämnesdidaktiska forskargruppen för SO, NO och Matematik (SONOMA)

Forskargruppen har 13 medlemmar varav två docenter, sex lektorer och fem adjunkter. Gruppen består också av en doktorand (som är adjunkt) samt åtminstone tre externa medlemmar.

Gruppen har en hög ämnesdidaktisk kompetens som ryms under paraplyet pedagogiskt arbete. Just nu genomförs ett ökat arbete med att stärka gruppens identitet och poängtera vikten av en stark ämnesdidaktisk kompetens på lärarutbildningarna. En av de två forskargrupsledarna är styrelseledamot i ett nationellt forskarnätverk för ämnesdidaktik.

Forskargruppen har till syfte att vara en brygga mellan ämnesteorier och lärande för att möjliggöra gränsöverskridande forskning och samarbeten baserade på konstruktiv dialog mellan olika ämnestraditioner. Gruppen träffas två gånger i månaden för att diskutera forskning och gemensamma publikationer.

Tablå 5: Översikt 2023, Externa och interna ansökningar om bidrag till forskning och utveckling.

Ansökningar om interna projektbidrag		Ansökningar om externa projektbidrag	
Rektorsmedel	1	Bidrag VR	1
*Akademiövergripande		Bidrag Forte	
ULF		RJ	
		**Övriga	2

*Akademiövergripande är projekt som CVS eller tvärvetenskapliga samarbeten.

**Övriga externa projektmedel omfattar stiftelser, kommunfinansierade projekt el liknande.

Under 2024 har gruppen skickat in ansökningar om extern finansiering av projekt som motsvarar omkring 20 miljoner kronor, inklusive en ansökan delaktighet i en tvärvetenskaplig forskarskola.

Summering

Av denna genomlysning framgår en mängd aktiviteter med tydlig framåtriktning. Samtidigt blir det också tydligt att grupperna har skilda förutsättningar i arbetet med att stärka områdets forskningskvalitet. Någon grupp består till stor del av personal med expertis från andra ämnesområden än pedagogiskt arbete, vilket kan försvåra mentorskap, gemensamma mål och stöd för meritering. Någon grupp ansvarar för att forskningsförankra en av verksamhetens större utbildningar, men består i huvudsak består av adjunkter, vilket ställer specifika krav på hur gruppen kan arbeta och tillgodose olika behov. Flera grupper består av över 20 medlemmar, vilket kan ses som positivt relativ mångfald och representativitet. Samtidigt kan en stor grupp, av samma skäl, få svårt att fördjupa sitt arbete och djupare engagera sig i deltagarnas olika projekt. En stor grupp kan också tänkas öka arbetsbelastningen för forskargrupsledaren, som är ansvarig för gruppens meritering och ska bistå medlemmar vid ansökningsarbete och publicering. Kort sagt krävs det helt enkelt mer tid för att stötta 30 medlemmar i karriäravancemang än 15. Flera av forskargruppernas medlemmar (totalt 24) ingår i fler än en forskargrupp. Säkerligen finns det goda skäl att ingå i flera, inte minst utifrån bredd och överblick, men det kan också skapa svårigheter för både enskilda och grupperna att skapa utrymme och tid till djupare engagemang. Enligt IPAs handlingsplan ska gruppernas sammansättning, fokus och arbetsvillkor diskuteras vidare under 2024 bland annat med utgångspunkt i ovanstående.

Forskningsmiljö

Forskningsområdet 'Pedagogiskt arbete' ersatte 2015 området 'Läro- och pedagogisk yrkesverksamhet' i samband med en större organisationsförändring på högskolan där stora institutioner delades i sektioner och grupperades genom tre akademier. Sedan 2021/22 har området återigen satts samman till en institution: Institutionen för pedagogiskt arbete vilket innebär att läro- och pedagogisk yrkesverksamhet och forskning återigen har samlats på en institution. Omorganiseringarna har dock haft ett pris, och i kombination med minskat studentantal brottas institutionen med en stor ekonomisk obalans. Utbildningsuppdragets ekonomiska underskott gör att personalstyrkan behöver minska med närmare en 1/3, vilket får till följd att utbildningsuppdraget måste omfördelas, men också forskning och samverkan. Just nu står verksamheten utan frammejslad vision och strategi framåt, där forskningsstrategiska satsningar har satts åtsidan till förmån för arbete med att sätta ekonomin i balans. Situationen är naturligtvis extrem och svårnavigerad samtidigt som den också visar hur en extern bedömning och strategiska mål kan sättas ur spel.

Idag består personalstyrkan (mitt i pågående omställning) i huvudsak av lektorer och adjunkter men också av fyra professorer och 12 doktorander. Inom området är fem forskargrupper verksamma som inbegriper olika personalgrupper, även om två av grupperna saknar en anknuten professor. Forskargrupperna är en central komponent i kvalitetsarbetet på institutionen, inte minst relativt läro- och pedagogisk yrkesverksamhets anknuten vetenskapliga anknytning. Också bedömargruppen av den externa granskningen framhöll i sin rapport att området håller en hög kvalitet relativt sin breda förankring och inkluderade verksamhet samt att utvecklingen av ledning och struktur går i 'rätt riktning'. Samtidigt pekade bedömarna också på att hållbarheten i verksamhetens styrning behöver stärkas främst gällande den kollegial förankringen av beslutsfattande, vikten av kollegialt inflytande relativt resurshantering och mandat. Konkret nämns att den interna dialogen mellan ledningsgrupp, råd, forskargrupper och kollegiet inte är tydlig, liksom att befintlig resurstilldelning och prioriteringar behöver göras mer transparenta. Bedömargruppen framhöll också att de befintliga forskargruppernas miljöarbete är centralt för områdets utveckling, och att gruppernas tillgång på professors- och docentkompetens sviktar. Vidare anges att strategier för och arbetet med forskningspubliceringar och ansökningar av externa anslag är i behov av att ses över. Bedömargruppen ger uttryck för att flera grupper inte verkar ges rätt förutsättningar för forskande verksamhet, vilket blir tydligt relativt publiceringsomfång och meritering. Samtidigt som bedömargruppens beskrivning av miljön är

gedigen och relevant samt synliggör flera brister i verksamheten står det också klart att omställningen av IPA inte möjliggör det rekommenderade utvecklingsarbetet. Tvärtom är forskningsmiljön troligen i behov av större satsningar idag än när granskningen genomfördes.

Forskningskvalitet och kompetens

Med stöd av den tidigare granskningen, liksom av en pågående kollegial diskussion och genomlysning bland forskargrupsledare poängteras att institutionen på flertalet vis upprätthåller god forskningskvalitet. Exempelvis lyfts att forskargrupperna har:

- Bred och inkluderande forskningsverksamhet,
- Kollegialt engagemang för forskning och kvalitetsfrågor,
- Regelbunden och intressant verksamhet med också nationella och internationella kopplingar,
- Stor variation av forskning nära förankrad med lärarutbildning och pedagogisk verksamhet,
- Regelbunden och stabil publicering av forskning i internationella tidskrifter,
- Anknytning till och värd för en egen internationell tidskrift.

Utöver forskargrupperna har IPA tre fungerande samarbeten i forskarskolor, flertalet utvecklingsprojekt och projekt finansierade av externa medel. IPA är också värd för en internationell tidskrift som publicerar 2-3 nummer per år och engagerar flera anställda på institutionen. Samtidigt identifieras också flera brister i det forskningsstrategiska arbetet. Exempelvis lyfts att:

- Det saknas adekvat ledning av forskning, forskningsstrategiskt arbete,
- Det saknas tillräckligt omfattning av professorer framför allt relativt förskoleprogram, barn och ungdomsforskning samt ämnesdidaktik,
- Det saknas en gemensam behovsanalys och resurser för att säkerställa forskningskvalitet,
- Det saknas en gemensam och kollegialt framtagen vision för hela verksamheten.

Totalt omfattas institutionen idag av 11 'seniora' (professorer och docenter) vilka bedriver det huvudsakliga forskningsstrategiska arbetet via koordinerande uppdrag, via publiceringar, ansökningar om forskningsmedel, via handledning av doktorander, uppdrag och utvärderingar. Flera av dem är aktiva i mastersprogrammet, men också i lärarutbildning, i fristående kurser och i högskolepedagogiska projekt. Av dessa 11 bedriver också 8 olika typer av forskningsprojekt via

externa eller interna bidragsgivare. Merparten av dem är också aktiva som forskargrupsledare (7 av 11).

Inom området finns också ett flertal mycket aktiva lektorer och adjunkter som bedriver forskning enskilt eller i samverkansprojekt. Exempelvis ingår lektorer i flera pågående VR projektet, och flera både lektorer och adjunkter ingår också i ULF-projekt och rektorsprojekt. Områdets 'seniora', lektorer och adjunkter är mycket aktiva i sökande av interna medel från externa parter, från rektor, från Centrum för välfärdsstudier och från ULF. Däremot tilldelas området få externa bidrag i jämförelse med många andra områden på högskolan. En trolig förklaring till det är att tilldelningen för pedagogiska ämnen nationellt är låg i jämförelse med andra områden/ämnen. Delar av området saknar också en stark senior kompetens som kan stödja sådant ansökningsarbete.

Forskningsproduktion

Forskningsproduktionen inom forskargrupperna är relativt stabil över tid och framstår som knuten till andel docenter och professorer. Andelen publikationer kan därför antas minska framgent när andelen docenter och professorer successivt minskar (vi är färre docenter och professorer idag än 2023). Under 2023 publicerade anställda inom området (på IPA) 113 artiklar, vilket är mer än på länge. Översikten ser ut så här:

Totalt per år(DiVA)							
Grupp	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totalsumma
ECE	12	14	7	8	14	12	67
HUPP	48	38	43	37	33	38	237
JEDI	38	36	36	16	26	25	177
SONOMA	11	5	4	10	11	18	59
SPLITT	–	–	–	–	–	20	20
Oassocierade	0	3	3	–	–	–	6
Totalsumma	109	96	93	71	84	113	566

Arbetet med att söka externa medel fördelar sig ojämnt över områdets delar och inriktningar. Inom exempelvis SONOMA och delar av SPLITT har flera anställda sin vetenskapliga kompetens i andra ämnen än i pedagogiskt arbete (el motsvarande) vilket kan försvåra ansökningsarbete mot finansiering av pedagogiska forskningsprojekt. Samtidigt är utdelningen av externa medel skral i alla delar och ska förstås relativt konkurrenssituationen i hela sektorn.

Samtliga docenter och professorer är mycket aktiva som peer-review för stora internationella tidskrifter såsom Education Policy, Higher Education Policy, Gender, Work and Organization, Gender and Education, Ethnography and education, Journal of Research on Early Childhood Education, Scandinavian Journal of Educational Sciences etc. Flera lektorer arbetar också med review-uppdrag. Miljön är dessutom värd för en egen internationell tidskrift; Journal of Praxis in Higher education.

Områdets samverkande uppdrag

Områdets samverkande uppdrag omfattar flera tvärdisciplinära forskningsprojekt och nätverk med ämnen och ämnesrelaterade projekt inom som Biblioteksvetenskap, Polisiära studier, Informatik, Socialt arbete, Textil management, Religionsvetenskap och flera naturvetenskapliga ämnen. Just nu pågår exempelvis ett projekt som syftar till att skapa en tvärvetenskaplig nod om professionsstudier på högskolan, inom vilket Pedagogiskt arbete ingår.

Samverkan sker också med närliggande kommuner och genom det praktiktäna forskningsprojektet Utveckling, Lärande, Forskning (ULF). Högskolan i Borås är en del i den nationella ULF-verksamheten som utgår från vetenskaplig grund och som vill uppmärksamma och utveckla beprövad erfarenhet för att på så sätt nå skolutveckling genom samarbete mellan skola och högskola. Målet med denna praktiktäna skolutveckling är att understödja forskningssamverkan mellan lokala skolhuvudmän och lärosäte. Under året har följande åtta projekt pågått: Ett kreativt lär-rum som bidrar till inkluderande lärmiljöer (Svenljunga Kommun), Utveckling av feedbackpraktik för att förbättra elevtexter i engelska på gymnasiet (Borås Stad), Gymnasieelevers kemikunskaper – kartläggning av faktorer som är betydelsefulla för måluppfyllelse i kemi samt undersökning av didaktiska interventioner (Borås Stad), Barns delaktighet i fritidshemmet (Borås Stad), Att främja skolorvaro på Sven Eriksons gymnasiums Ekonomiprogram (Borås Stad), Sommarläsningsprogrammet Läsglädje – läsglappet och det lustfyllda läsandet (Falköpings Kommun), Förändringsarbete med Lärare om Undervisning (Marks Kommun) samt Matematikuppgifters potential för att utveckla elevers förståelse av proportionalitet (Skövde Kommun). Samverkan och fortsatt kapacitetsbygge kommer att ske både lokalt, regionalt och nationellt inför 2025 då ULF-verksamheten kommer att permanentas av regeringen.

Högskolans högskolepedagogiska uppdrag (HUF) ingår i områdets verksamhet. Den högskolepedagogiska forskningen omfattar också flera samverkande nätverk, där det sker utbyte av

forskning och utveckling mellan olika lärosäten också internationellt. Ett nationellt viktigt nätverk för högskolepedagogiska forskare är SWEDNET. Internationellt pågår också samarbete med SHERN (Swedish Higher Education Research Network), "European First-year Experience Network" samt SRHE (Society for Research in Higher Education).

Inom Early Childhood education finns flera aktiva nätverk bland annat med finländska och norska universitet. Inom SPLITT finns nära samarbeten med universiteten i Umeå och Karlstad bland annat relativt en centrumbildning. Hupp samverkar med Lunds universitet, med lärosätena Chalmers och Malmö. Inom Hupp finns också flera nätverk kopplade bland annat till tidskriften JPHE. Av dessa kan särskilt nämnas nära samarbete med Jyväskylä universitet, Roskilde Universitet liksom med Queensland University in Australia. SONOMA knyter an till flera både nationella och internationella nätverk varav ett är Nationellt forum för religionsdidaktik.

Framtidsstrategi

Kollegiet på IPA uttrycker att forskningsarbetet framgent i högre grad än tidigare behöver följa en gemensamt formulerad och årligen reviderad strategi för forskning. För 2024 har följande punkter satts samman i diskussioner inom/mellan forskargrupsledare, områdesföreträdare och IPAs forskningsråd för att initiera en diskussion om områdets utveckling och kvalitet:

1. IPA behöver en chef eller delegerad ledare med särskilt ansvar för forskning och forskarutbildning,
2. IPA bör förstärka forskningsrådets kvalitetsgranskade roll för att ge stöd åt ledning och kollegium i det gemensamma arbetet med forskningskvalitet.
3. IPA bör samlas runt en tillståndsansökan för forskarutbildning som färdigställs våren 2025,
4. IPA bör arbeta aktivt med att stärka den kollektiva identiteten relativt fem forskargrupper med skilda inriktningar,
5. IPA bör arbeta aktivt med att integrera fler pedagogiska ämnen i verksamheten för att svara på institutionens bredd och anknytning till lärarutbildningen,
6. IPA bör framför allt stärka verksamheten i två av de befintliga forskargrupperna: SONOMA och ECE.